

Leonardo da Vinci

Šempeter pri Gorici, 10. avgust 2011

Svetu Goriške statistične regije oz. županom občin
(ICRA d.o.o. Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija; ga. Andreja Trojar Lapanja)

POBUDA O VZPOSTAVITIVI POGOJEVA ZA UČNA PODJETJA

I. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA POBUDO

Družba SPIN Informacijski inženiring d.o.o. in Tehniški šolski center Nova Gorica od junija 2010 sodelujeta kot partnerja v mednarodnem projektu Leonardo da Vinci Prenos inovacij. Projekt se imenuje »Student Company«. Že ime samo veliko pove o vsebini projekta. Gre za prenos dobre prakse učnega (dijaškega/šolskega) podjetja iz Norveške v države partnerice, ki so Italija, Romunija, Latvija in Slovenija. Konec lanskega leta se nam je kot partner pridružila tudi Srednja ekonomska in trgovska šola Nova Gorica.

Verjetno vam je znano, da je v Sloveniji področje »dijaškega podjetništva« dokaj urejeno in sicer preko Centrale učnih podjetij Slovenije (www.cups.si). Ni pa v Sloveniji možno registrirati resničnega učnega podjetja, takega, ki bi poslovalo na pravem trgu, kar je (z določenimi omejitvami) možno na Norveškem. Ambicija prenosa inovacije je, da bi to bilo možno tudi v Sloveniji. Ta projekt ni prvi poskus, da bi se to zgodilo. Veliko naporov, znanja, časa in posledično tudi denarja je v preteklosti v tej smeri vložil že Tehniški šolski center (TŠC) Nova Gorica. Želenega učinka ni. Glavna ovira je Davčna uprava RS, ki zahteva, da pravo učno/študentsko podjetje posluje kot vsaka družba oz. poslovni subjekt, registriran na osnovi slovenske zakonodaje, in da, če je davčni zavezanec, tudi obračunava in plačuje davke. Dodatna ovira je, da mladoletna oseba ne more biti zastopnik podjetja, ipd. V okviru zadevnega projekta smo zato slovenski partnerji registrirali učno podjetje pri CUPS in ne v Poslovnem registru Slovenije. To je bil edini način, da izpolnimo projektno nalogo. A od nas se pričakuje, da iščemo poti, kako bi v prihodnje bilo možno, da se učno podjetje registrira kot pravo podjetje. Sprejetje Zakona o socialnem podjetništvu in nekatere njegove možnosti so se nam zdele prava priložnost, da tudi pri nas učno podjetje zaživi na drugačen, inovativen način.

Pripravili smo Predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o socialnem podjetništvu, kakor je razvidno iz priloge. Bistveno v omenjenem predlogu je, da se vpelje tudi socialno podjetje tipa C – učno podjetje. **Specifike socialnega podjetja tipa C – učnega podjetja bi bile:**

- **ustanovitelj učnega podjetja je lokalna skupnost (ali več lokalnih skupnosti), ki zagotovi sredstva za ustanovitev, za stroške poslovanja in za kritje morebitne izgube učnega podjetja, če učno podjetje potrebnih prihodkov ne ustvari iz poslovanja,**
- **da v učnem podjetju vse osebe, razen odgovorne osebe, delujejo kot prostovoljci,**
- **da nima zaposlencev na osnovi pogodbe o zaposlitvi,**
- **da v učno podjetje vključeni prostovoljci delujejo pod nadzorom s strani ustanovitelja socialnega podjetja imenovanega mentorja/mentorjev,**
- **da je odgovorna oseba zaposlena pri ustanovitelju, ki mu izplačuje plačo skladno s predpisi za zaposlene v javni upravi,**
- **da obseg prihodkov učnega podjetja v koledarskem letu ne preseže 25.000,00 EUR,**

SPIN INFORMACIJSKI
INŽENIRING D.O.O.
CESTA GORIŠKE FRONTE 11,
5290 ŠEMPETER PRI GORICI
SLOVENIJA

TEL: +386 059 233 233
FAX: +386 059 233 241
E-MAIL: info@spin.si
www.spin.si

Sod.reg.: 1-311-00
Mat.št.: 5289467
IDŠ: SI99837757
Kap.: 62.594,00 €
Transakcijski račun:
SI56 0224 1001 9853 568
pri NLB d.d., Ljubljana,
Podružnica Primorska
Podjetniški center Nova Gorica

Leonardo da Vinci

- **da v učno podjetje vključeni prostovoljci v obdobju enega (šolskega/študijskega/koledarskega) leta v okviru praktičnega podjetniškega usposabljanja pridobijo znanja in veščine »socialnega podjetnika« (nova NPK).**

Upoštevač ciljno skupino, kateri je socialno podjetništvo namenjeno, je socialno podjetništvo ambiciozen program. Kapitalizem je »kruto« okolje, v katerem težko uspejo in uspevajo celo »natrenirani« in izkušeni podjetniki, če so člani in deležniki v socialnem podjetju iz vrst ranljivih skupin, pa je neogibna velika previdnost. Možnost usposabljanja za novo obliko podjetništva, socialno podjetništvo, lahko bistveno zmanjša rizike družbe in rizike negativnega – namesto pozitivnega - vpliva na ranljive skupine, ki se kot neuspešni socialni podjetniki lahko ponovno soočijo z razočaranjem, morebitnim finančnim propadom, še slabšo namesto boljše samopodobo, ipd. Celovitega pristopa k reševanju problematike ne more biti, če bodočim socialnim podjetnikom, ne glede na to ali gre za člane socialnega podjetja ali deležnike v socialnem podjetju, ni omogočeno učenje socialnega podjetništva.

Zakaj bi Svet Goriške statistične regije oz. občine podprl pobudo in jo sprejel za svojo?

1. Občine so in verjetno bodo še ustanovljale nepridobitne pravne osebe, med katerimi so tudi takšne, ki opravljajo dejavnosti socialnega podjetništva in bodo na dan, ko se bo zakon pričel uporabljati (1. 1. 2012), že izpolnjevale pogoje, pod katerimi pravne osebe pridobijo status socialnega podjetja. Če ne bo dopolnitve 8. člena zakona in s tem povezane spremembe drugega odstavka 9. člena zakona, socialno podjetje tipa C pač ne bo možno. Morda pa se najde kakšna druga rešitev.
2. Občine so tiste, ki (iz proračuna) plačujejo tako socialne kot izobraževalne dejavnosti za različne ciljne skupine, med katerimi prevladujejo ranljive ciljne skupine. Veliko teh sredstev se porabi le za vzdrževanje oz. blaženje občutljivih situacij, ne rešuje pa se problemov in stisk na način, da bi se zmanjšale ali odpravile, da bi se ranljive ciljne skupine s preostankom zmožnosti za učenje in delo opolnomočilo, da postanejo čimbolj neodvisne od pomoči, samostojne in aktivne.
3. Občani od občin veliko pričakujemo. Posebej v kriznih časih so pričakovanja, da bo občina aktivna pri spodbujanju razvoja in s tem ustvarjanja novih delovnih mest in zmanjševanja socialnih razlik, tudi zato, ker država ne odigra odločnejše vloge, upravičena. Neslavne tranzicijske podjetniške zgodbe marsikoga odvrnejo, da bi se podal na podjetniško pot. V lokalnem okolju je več razlogov proti kot za podjetniško »avanturo«. Zakaj ne bi občine prevzele pobude, preverile razvojne prioritete, ustvarile pozitivno vzdušje in spodbudile tiste človeške potencialne, ki so npr. v sosednji Italiji prav zaradi socialnih kooperativ zgodba o uspehu?! Priznavamo, da podjetništvo in z njim povezana znanja v naši mladi državi pač še niso vrednota, niso del kulture. A rešitev ne moremo pričakovati le »od zunaj«, poiskati jih moramo sami med nami, in ena od poti k oživiljanju lokalnega podjetniškega dogajanja so lahko socialna podjetja tipa C – učna podjetja.
4. »Misli globalno, deluj lokalno« je opozorilo, ki ga ne gre prezreti. Nismo sami in hkrati smo sami. Ko gre za naš dom, naš kraj, našo občino, smo običajno sami. Sami smo krivi in/ali sami zaslužni, če se mladi na Goriškem kot prostovoljci udeležujejo v okviru nevladnih organizacij in pomagajo ranljivim skupinam v obojestransko zadovoljstvo, in samo smo krivi in/ali sami zaslužni, če mladi na Goriškem zapadejo negativnim vplivom družbe in npr. zaradi odvisnosti od nedovoljenih substanc privedejo na rob preživetja ne le sebe, pač pa tudi svoje bližnje, družino...

SPIN INFORMACIJSKI
INŽENIRING D. O. O.
CESTA GORIŠKE FRONTE 11,
5290 ŠEMPETER PRI GORICI
SLOVENIJA

TEL: +386 059 233 233
FAX: +386 059 233 241
E-MAIL: info@spin.si
www.spin.si

Sod.reg.: 1-311-00
Mat.št.: 5289467
IDŠ: SI99837757
Kap.: 62.594,00 €
Transakcijski račun:
SI56 0224 1001 9853 568
pri NLB d.d., Ljubljana,
Podružnica Primorska
Podjetniški center Nova Gorica

Ni potrebno veliko, da se zgodijo spremembe. Tudi če smo morebiti nad katero ranljivo skupino že »obupali«, so zagotovo mladi tisti, od katerih je odvisen jutri nas vseh. Izberimo jih za »pilotsko« ranljivo ciljno skupino in jih stimulirajmo in motivirajmo pri iskanju svojega »prostora pod soncem«. Mladim je potrebno predstaviti pozitivne zglede uspešnih podjetij iz lokalnega in širšega okolja, ki temeljijo na temeljnih vrednotah podjetništva – poštenost, vztrajnost, kooperativnost, strokovnost in profesionalnost, ipd. Dati jim je potrebno potrditev, da je pošteno delo in usmerjenost k rezultatom nagrajeno in velja za eno temeljnih vrednot družbe. Omogočimo mladim možnost vključevanja v svet odraslih, predvsem pa možnosti razvoja ter razcveta njihove inovativnosti, kreativnosti in hiperaktivnosti za dobro vseh nas. Naj bo ta možnost socialno podjetje tipa C – učno podjetje.

Kako naprej?

1. Svetu Goriške statistične regije predlagamo, da opredelitev za socialno podjetništvo, posebej socialno podjetje tipa C – učno podjetje postavi med prioritete Regijskega razvojnega programa in v Izvedbeni načrt Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (Goriške statistične regije) za naslednje obdobje.
2. Svet Goriške statistične regije prosimo, da podpre Predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o socialnem podjetništvu, kakor je pripravljen (in morebiti popravljen in dopolnjen) za obravnavo na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide pri Državnem zboru Republike Slovenije.
3. Svetu Goriške statistične regije oz. županom predlagamo, da – ne glede na izid Predloga Zakona o dopolnitvi Zakona o socialnem podjetništvu v Državnem zboru - v občinski načrt (t.i. »mehkih«) razvojnih programov vključijo tudi »pilotsko« socialno podjetje tipa C – učno podjetje in spodbudijo t.i. lokalne partnerje k odločitvi za tak »eksperiment« (brez bojazni, da bi bili pri tem sami – tu smo tisti, ki smo doživeli dobro prakso učnega/šolskega podjetja in bomo kot partnerji prispevali znanje, izkušnje in morebitne druge vire). PRIMER: Vsaj dve občini (Nova Gorica, Ajdovščina) poleg Ministrstva za šolstvo in šport že prispevata k vzpostavitvi Medpodjetniškega izobraževalnega centra pri Tehniškem šolskem centru Nova Gorica. Ta program/projekt želi postati celovito podporno okolje, ki bo omogočalo konkretno povezovanje izobraževalnega sistema z delovnim okoljem. Svet Goriške statistične regije naj izkoristi obstoječo infrastrukturo in v okviru že obstoječih mehanizmov poskrbi, da se zgoraj predlagano »pilotsko« socialno podjetje tipa C – učno podjetje že v naslednjem šolskem/študijskem letu realizira kot projekt znotraj MIC (lahko tudi kot nadaljevanje projekta Leonardo da Vinci Prenos inovacij »Student Company« v novih zakonskih okvirih, torej ne virtualno, ampak kot pravo, pri enem od registrarju vpisano in skladno z vsemi v Sloveniji veljavnimi predpisi delujoče učno podjetje).

Predlog pripravila:

1. Lilijana BRAJLIH, SPIN d.o.o.

VIRI:

- gradivo z dne 20. 3. 2011, avtor: Primož Štekar

SPIN INFORMACIJSKI
INŽENIRING D.O.O.
CESTA GORIŠKE FRONTE 11,
5290 ŠEMPETER PRI GORICI
SLOVENIJA

TEL: +386 059 233 233
FAX: +386 059 233 241
E-MAIL: info@spin.si
www.spin.si

Sod.reg.: 1-311-00
Mat.št.: 5289467
IDŠ: SI99837757
Kap.: 62.594,00 €
Transakcijski račun:
SI56 0224 1001 9853 568
pri NLB d.d., Ljubljana,
Podružnica Primorska
Podjetniški center Nova Gorica